

-Γιατί μέ βάπτισαν, χωρίς νά μέ ρωτήσουν;

Β'

— Είναι σωστό νά βαπτίζουμε τά νήπια, πού δέν μπορούν νά κατανοήσουν τό μεγαλείο τού μυστηρίου;

— Μήπως πρέπει νά περιμένουμε νά μεγαλώσουν, ώστε νά μπορούν νά χαρούν τά δώρα τού μυστηρίου στή ζωή τους;

Τό ἐρώτημα εἶναι λογικό, ἀφοῦ πράγματι ἡ ἀντιληπτική ικανότητα τῶν νηπίων εἶναι μικρή. Ἐπομένως μικρή ἢ ἀνύπαρκτη καί ἡ συνειδητή συμμετοχή τους στό μυστήριο.

Στό σημεῖο αὐτό ὅμως πρέπει νά παρατηρήσουμε, ὅτι καί τοῦ ὄριμου ἀνθρώπου ἡ ἀντιληπτική ικανότητα δέν ἐπαρκεῖ, γιά νά κατανοήσῃ τό ἄρρητο ἀποτέλεσμα τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου. Ἡ ἐνέργεια τοῦ μυστηρίου δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τή διανοητική ικανότητα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Ἡ θεία Χάρη ἐνεργεῖ στή ζωή μας ἀνάλογα μέ τήν καθαρότητα τῆς καρδιάς μας καί ὄχι ἀνάλογα μέ τή διανοητική ικανότητά μας. Ὁ μόνος παράγοντας πού ἀναστέλλει καί ματαιώνει τή λυτρωτική τῆς ἐνέργεια εἶναι ἡ ἁμαρτία. Τά νήπια δέν ἔχουν τό στοιχεῖο τῆς προσωπικῆς ἁμαρτίας. Συνεπῶς ἡ θεία Χάρη μπορεῖ νά ἐπιδράσῃ εὐεργετικά στήν τρυφερή καρδιά τους, ἀποδίδοντας στή φύση τους τήν πρωτόκτιστη ὠραιότητα. Τό Ἅγιο Πνεῦμα πού

παίρνουν μέ τό βάπτισμα, ἐργάζεται μυστικά στό δικό τους πνεῦμα καί ἀπολαμβάνουν ὠφέλεια πνευματική, πού βιώνεται ἀπ' αὐτά ὡς αἶσθημα χαρᾶς καί ἀγαλλίασης.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, μεταξύ ἄλλων, χαρακτηρίζει τό βάπτισμα ὡς: λαμπρότητα ψυχῶν, ὄχημα πρὸς τόν Θεόν, κατάργηση τῶν δεσμῶν καί κλειδί τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Στή συνέχεια προτρέπει: **Ἔχεις νήπιο; Μὴν καθυστερεῖς νά τό βαπτίσεις καί προχωρήσῃ ἔτσι ἡ κακία μέ τήν ἡλικία του.** Ἄς ἀγιαστῇ, ἄς βαπτισθῇ δηλαδή τώρα πού εἶναι βρέφος. Ἄς καθιερωθῇ στόν Θεό καί ἄς σφραγισθῇ μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα ἀπό τώρα πού εἶναι ἀπαλό καί τρυφερό¹.

Τό ἅγιο βάπτισμα δέν προσφέρει μόνον ἁμαρτημάτων ἄφεση. **Προσφέρει στόν ἄνθρωπο τή δύναμη γιά νά ἀνέβῃ στόν οὐρανό καί νά φτάσῃ στόν Θεό.** Γι' αὐτό βαπτίζουμε τά παιδιά, ἂν καί δέν ἔχουν ἁμαρτίες, ὑπογραμμίζει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, γιά νά προστεθῇ σ' αὐτά ἁγιασμός καί δικαιοσύνη. Γιά νά γίνουν παιδιά τοῦ Θεοῦ, μέλη τοῦ Χριστοῦ καί κατοικητήριο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος². Ὄταν ἐνηλικιωθοῦν, μπορούν, ἂν θέλουν, νά ἀποδεχθοῦν συνειδητά τή νέα τους κατάσταση, νά αὐξηθοῦν στήν πίστη καί στή

νέα ζωή και να απολαύσουν πλήρη τή χαρά τής κοινωνίας του Ἁγίου Πνεύματος.

Γιά νά ἀποφασίσει ὁ ἄνθρωπος συνειδητά τήν ἔνταξή του στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἔχει ἀνάγκη νά φωτισθεῖ ἡ βούλησή του ἀπό τή Χάρη τοῦ Θεοῦ. Αὐτή τή Χάρη προσφέρει ἡ Ἐκκλησία μέ τό Νηπιοβαπτισμό.

Χωρίς τό φωτισμό τοῦ Θεοῦ καί τή σωστή καθοδήγηση, τό παιδί δέν μπορεῖ νά σταθεῖ ικανό, ὅταν ἐνηλικιωθεῖ, νά ἀναπτύξει κρίση καί νά κάνει σωστές ἐπιλογές. Ὁ νηπιοβαπτισμός εἶναι μέρος τῆς ἀγωγῆς τοῦ παιδιοῦ.

— Γιατί οἱ πρῶτοι Χριστιανοί βαπτίζονταν σέ μεγάλη ἡλικία;

Στήν ἀρχαία Ἐκκλησία οἱ ἄνθρωποι βαπτίζονταν σέ ὅποια ἡλικία προσέρχονταν στήν πίστη. Αὐτό ὅμως δέν σημαίνει ὅτι δέν βάπτιζαν τά νήπια. Ὅταν οἱ γονεῖς πίστευαν στόν ἀληθινό Θεό, ὀλόκληρη ἡ οἰκογένεια βαπτίζόταν, ἄρα καί τά νήπια³. Ὁ νηπιοβαπτισμός ἦταν συνηθισμένη πράξη τῆς πρώτης Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἐκκλησία δέχθηκε τό Νηπιοβαπτισμό, μέ δύο προϋποθέσεις: πρῶτον, οἱ γονεῖς νά εἶναι βαπτισμένοι, καί νά ζητήσουν οἱ ἴδιοι νά βαπτιστοῦν καί τά παιδιά τους, καί, δεύτερον, ἡ ἐκκλησιαστική κοινότητα, μέ ἕναν ἀντιπρόσωπό της, τόν Ἀ-

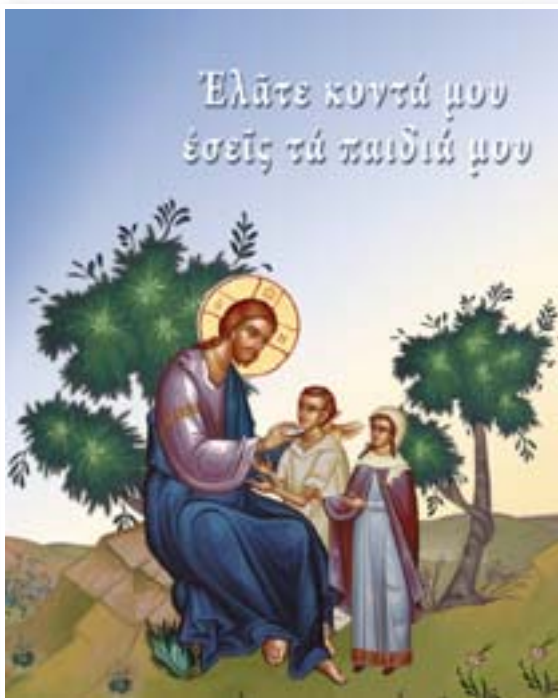
νάδοχο-Νουνό, νά ἐγγυηθεῖ ὅτι θά ἀναλάβει τήν ἔνταξη τῶν παιδιῶν αὐτῶν στούς κόλπους της. Ἀκόμη καί σήμερα ἡ Ἐκκλησία, χωρίς τή συγκατάθεση τῶν γονέων καί τήν παρουσία Ἀναδόχου, δέν δέχεται νά βαπτίσει κανένα νήπιο.

Συμπερασματικά, ὅταν βαπτίζουμε τά νήπια, τά πηγαίνουμε κοντά στό Χριστό καί δέν τά ἐμποδίζουμε ἀπό Αὐτόν. Γιατί

ἂν μιά φορά τά εὐλόγησε, ὅταν ζοῦσε καί ὡς ἄνθρωπος στή γῆ μας ὁ Χριστός, τώρα συνεχῶς τά εὐλογεῖ καί τά ἀγιάζει μέσα ἀπό τό Βάπτισμα, τό Χρίσμα καί τή Θεία Κοινωνία. Ἔτσι εἰσάγονται σ' ἕνα συγκεκριμένο «δρόμο» πνευματικοῦ ἀγώνα γιά τήν ἀξιοποίηση τῶν δωρεῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τήν

πραγματοποίηση τῆς θέωσης. **Ὁ ἀγώνας αὐτός μπορεῖ νά κρατάει πάντα ζωντανή καί αὐξανόμενη μέσα τους τή χαρά καί τή Χάρη τοῦ Βαπτίσματος, πού ἀσυναίσθητα δέχθηκαν στή νηπιακή ἡλικία.**

Ἐρευνητής

1. Γρηγορίου Θεολόγου, Λόγος μ' MPG 36, 361-381.
2. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Κατήχησις Γ', ΕΠΕ 30, 388.
3. Στήν Ἁγία Γραφή υπάρχουν ἐνδείξεις περί βαπτίσματος ὀλόκληρων οἰκων, στούς ὁποίους εἶναι λογικό νά ὑποθεθεῖ ὅτι ὑπῆρχαν καί μικρά παιδιά. (Πράξεις 16, 31-33).
* Ἡ εἰκόνα εἶναι ἀπό τό βιβλίο «Ὁ Θεός στή γῆ μας», ἐκδόσεις «ὁ Σωτήρ».

Ταξίδι στά μονοπάτια τῆς μουσικῆς

Μᾶς ἀγγίζει ἡ γλυκιά ἁρμονία...

Δέν ὑπάρχει τροχιά ποὺ νά μὴν πάθει,

νά μὴν τραγοῦδάει σάν ἄγγελος στὸν παιδμό της....

γράφει ὁ ποιητής... Ἄς ξεκινήσουμε λοιπόν γιὰ ἓνα συναρπαστικό ταξίδι στά μονοπάτια τῆς... μουσικῆς.

Σταθμός πρῶτος: Ἡ πρώτη μουσική ἐμπειρία τοῦ κόσμου

Βρισκόμαστε... στὴν ἀρχή-ἀρχή τῆς δημιουργίας. «Λίγο» μετὰ τῆ Μεγάλῃ Ἐκρηξῆ!... Μιά στιγμή ἀπὸ τίς πλέον συγκλονιστικῆς στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου.

Μιά πλημμύρα φωτὸς καὶ ἓνα (ἀκαθόριστο) σύνολο σωματιδίων ἐκτοξεύονται ἀπὸ τὸ μηδέν πρὸς τὸ ἄπειρο... Ὑψη καὶ ἐνέργεια, σωματίδια καὶ ἀκτινοβολία, ἀλληλεπιδροῦν καὶ ἀρχίζει νά παίρνει μορφή ὁ κόσμος πού γεννιέται.

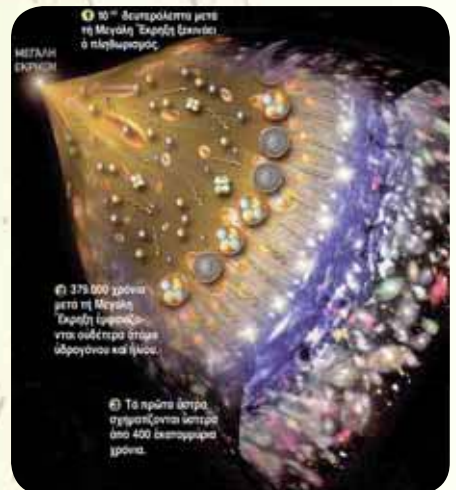
Μαζί ὅμως μέ τὸν κόσμο γεννιέται καὶ ἡ... μουσική. Ἕνας ἁρμονικός ἦχος ἀρχίζει νά κυκλοφορεῖ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη μέσα στό σύμπαν πού γεννιέται. Εἶναι ἓνας ἦχος μέ σαφὴ θεμελιώδη χαμηλό τόνο καὶ ὑψηλές ἁρμονικές.

Ἄν αὐτὸς ὁ θεμελιώδης τόνος δέν ἀνιχνευόταν σήμερα στά ἐργαστήρια Φυσικῆς, τὸ σενάριο θά ἔμοιαζε μέ παραμῦθι....

Κι ὅμως: Ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἀκόμη οἱ μαθηματικοὶ καὶ φιλόσοφοι στοχάζονταν πάνω στὴ μουσική τῶν ἀστέρων. Ὁ Πυθαγόρας, γιὰ παράδειγμα, «ἔβλεπε» στὴν κίνηση τῶν πλανητῶν μιὰ ἁρμονία, μιὰ μουσική πού ἀπλῶς δέν τὴν ἀκούμε (**Ἄρμονία τῶν σφαιρῶν**).

Καὶ ὁ ἀστρονόμος Κέπλερ (17ος μ.Χ. αἰ.), στό βιβλίο του «**Ἄρμονία τοῦ κόσμου**» θ' ἀσχοληθεῖ μετὰξύ ἄλλων καὶ μέ τούς ἦχους πού βγάζουν οἱ διάφοροι πλανῆτες κατὰ τὴν κίνησή τους, καὶ θά γράφει χαρακτηριστικά: ἡ Γῆ τραγοῦδάει σέ μι-φα-μι...

Σήμερα οἱ ἀστρονόμοι παρατηροῦν ὅτι στίς κινήσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων

υπάρχει μιὰ ἄρμονία, πού δίνει τήν ἐντύπωση ὅτι ὁλόκληρο τό σύμπαν «παίζει μουσική».

Νά εἶναι ὁ ἀπόηχος τοῦ ὕμνου τῶν ἀγγέλων, πού ἀναφέρεται στήν Π. Διαθήκη; Ἐκεῖ πού ὁ Θεός λέει στόν Ἰώβ: «Ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα, ἤνεσάν με φωνή μεγάλη πάντες ἄγγελοί μου» (Ἰώβ , λη´, 7).

Κι ἀκόμη; Μήπως ὁ Θεός ἄφησε αὐτή τήν ἀρχέγονη ἠχώ νά κυκλοφορεῖ ἀκόμη στό σύμπαν γιά νά τήν ἀνιχνεύουμε σήμερα καί νά μᾶς θυμίζει ὅτι τό πρῶτο «εὐ-χαριστῶ» τοῦ κόσμου γιά τή δημιουργία ἦταν γραμμένο σέ ἦχο ἁρμονικό;...

Σταθμός δεύτερος: Ἡ πρώτη μουσική ἐμπειρία τοῦ ἀνθρώπου

Βρισκόμαστε... στήν ἀρχή-ἀρχή τῆς ζωῆς τοῦ μικροῦ ἀνθρώπου. «Λίγο» μετά τό σχηματισμό τῶν πρώτων του ὀργάνων!...

Πέρασαν ἤδη 4, 5 μῆνες κύησης καί τό αὐτί του ἔχει ὀλοκληρωθεῖ καί μπορεῖ νά λειτουργήσῃ κανονικά. Τί εὐτυχία! Ἀπό ἐδῶ καί πέρα μπορεῖ ν' ἀκούει ἄνετα!

Ἄν καί... ἓνας γιατρός, ὁ dr. Tomatis, ἰσχυρίζεται ὅτι καί μέχρι αὐτή τήν ὥρα ἄκουγε ἀρκετά καλά. Διότι, ὅπως λέει, «κάθε κύτταρο τοῦ ἐμβρίου εἶναι καί ἓνα αὐτί». Ἀκούει δηλαδή... μέ ὅλα του τά κύτταρα.

Τί ἀκούει ὅμως;

• Ἀκούει τή φωνή τῆς μητέρας του.

Εἶναι τό πιό σημαντικό καί τό πιό γλυκό ἄκουσμά του. Καί μάλιστα ἂν ἡ φωνή τῆς μητέρας εἶναι ἐμποτισμένη ἀπό συγκίνηση καί ἀγάπη, αὐτή ἡ συγκίνηση, ἡ ἀγάπη, τῆς προσδίδει ἓναν πάλλοντα ἁρμονικό τόνο. Εἶναι ἡ πρώτη μουσική πού ἀκούει ὁ μικρός ἄνθρωπος κι ἔχει τήν ἱκανότητα νά οἰκοδομήσῃ ἁρμονικά ὅλα τά ὄργανά του, καί ἰδιαίτερα τόν ἐγκέφαλό του καί τό νευρικό του σύστημα.

• Ἀκούει καί τούς παλμούς τῆς καρδιάς τῆς μητέρας του.

Αὐτός ὁ ρυθμικός ἦχος τῶν παλμῶν τῆς καρδιάς, πού τόν ἀκούει συνολικά περίπου 26 ἑκατομμύρια φορές, τοῦ δημιουργεῖ ἓνα αἶσθημα προστασίας καί ἀσφάλειας.

• Ἀκούει ὅμως καί ἐξωτερική μουσική.

Τήν ἀγαπάει καί μάλιστα κάνει τίς ἐπιλογές του! Ἐνοχλεῖται ἀπό τήν ἔντονη μουσική καί ἀρρωσταίνει ἀπό τήν μοντέρνα «heavy metal». Δίνει, λέει, κλωτσιές στή μητέρα του, ὅταν ἀκούει αὐτή τή μουσική. Ἀντίθετα, προτιμᾷ τήν ἀπαλή κλασσική μουσική.

Σταθμός τρίτος: Ἡ τελευταία μουσική ἐμπειρία τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου.

Εἶπαν πῶς ὁ κόσμος ξεκίνησε μέ τή μουσική κι ὅταν τελειώσουν ὅλα θά μείνῃ πάλι ἡ μουσική. Πράγματι:

Ἡ τελευταία καί ἀτελεύτητη μουσική ἐμπειρία τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου θά εἶναι ὁ ὕμνος τῶν ἀγγέλων, πού θά δονεῖ τόν κόσμο ὁλόκληρο στήν αἰωνιότητα....

ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

15 Φεβρουαρίου
2009

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

Λουκά
ιε' 11-32

ΤΙ ΠΑΤΕΡΑ ΕΧΟΥΜΕ!

Τήν παραβολή του Άσώτου σίγουρα τήν έχεις διαβάσει. Στις παρακάτω γραμμές της ανάλυσης του Ευαγγελίου επικέντρωσε τήν προσοχή σου στή συμπεριφορά του πατέρα του άσώτου, πού δέν είναι άλλος από τόν Πατέρα μας, τό Θεό. Καί βάλε τή σκέψη σου νά πάει λίγο πιό μακριά. Στις δικές μας καθημερινές αποστασίες. Για νά δεις τί Πατέρα έχουμε...

Μήπως δέν ήταν γυιός του αυτός πού μέ τόση άγερωχία στεκόταν τώρα έμπρός του και τόν διάταζε; Σπλάχνο του δέν ήταν; Και μάλιστα ό νεότερος γυιός, ό μικρότερος, πού συνήθως αυτοί συγκεντρώνουν έπάνω τους όλη τή στοργή και τή φροντίδα τών γονέων. Μπορούμε νά πούμε ότι άδιαφόρησε και ό,τι έκανε τό έκανε μέ ψυχρότητα και στωικότητα;

Κάθε άλλο. Πόνεσε. Πόνεσε πολύ. Πόνεσε βαθιά. Όμως δέ μίλησε. Τίποτε δέν είπε. Ούτε άρχισε τίς άπειλές, ούτε τίς παρατηρήσεις, ούτε «δέ ντρέπεσαι», ούτε «δέ μέ λυπάσαι», ούτε «τί θά πεί ό κόσμος» (όπως λένε κάποιοι γονείς) και τά τέτοια. Γι' αυτόν σημασία είχε ότι τώρα τό παιδί του γύρευε νά του δώσει τήν περιουσία πού του άναλογούσε. Δέν άντεχε, βλέπεις, άλλο νά μένει μέσα στό σπίτι, στό παλάτι πού έμενε. Του φαινόταν φυλακή. Καί ή στοργή πού του έδειχνε ό πατέρας τόν έπνιγε. Ένωθε καταπιεσμένος. Ζητούσε λοιπόν νά φύγει μακριά, νά βρεί τήν έλευθερία του, νά ζήσει τή ζωή του. «Δώσ' μου έδώ και τώρα ό,τι μου άναλογεί»...

Και ό Πατέρας του έδωσε. Τίποτε δέν του στέρησε. Πλούτη, ύγεια, χαρίσματα, δεξιότητες, έξυπνάδα. Ό,τι δίνει ό Θεός σ' όλα Του τά παιδιά· και σ' αυτά πού φεύγουν από κοντά Του.

Και μήπως δέν ήξερε -Θεός είναι- πού θά καταντούσε τό παιδί του; Σέ ποιά έξαχρειωση και

έξαθλίωση; Όλα τὰ ἤξερε. Καί γιατί τότε δέν ἔκανε κάτι νά τό ἐμποδίσει; Δέν μποροῦσε; Αυτό δέν τό μπορούσε. Όχι ὅτι δέν τό μπορούσε, ἀλλά δέν θά τό ἔκανε. Γιατί γι' αὐτόν τόν Πατέρα τό μεγαλύτερο δῶρο πού ἔχει δώσει στό παιδί Του εἶναι ἡ ἐλευθερία. Αὐτήν δέν τήν καταστρατηγεῖ οὔτε ὁ Ἰδιος!

Τοῦ ἔδωσε λοιπόν ὅ,τι ζητοῦσε γιά «νά ζήσει τή ζωή του», κι αὐτός - ὁ γιός- τὰ μάζεψε κι ἔφυγε. Ἐφυγε καί ἄφησε ἕναν πατέρα πίσω του νά πονᾷ, νά ὑποφέρει, νά ὑπομένει, νά ἐλπίζει, νά προσδοκᾷ. Ἐφυγε καί πῆγε μακριά. Κι ἐκεῖ «ἔζησε τή ζωή του», ἔζησε τό χαμό του, τό θάνατό του. Ἐφτασε τό ἀρχοντόπουλο νά βόσκει γουρούνια. Καί νά ἐπιθυμῆ νά φάει ἀπό τήν τροφή τῶν γουρουνιῶν, καί κανεῖς νά μὴν τοῦ δίνει!

Κι ὁ πατέρας ἐν τῷ μεταξύ; Νά βγαίνει κάθε μέρα καί νά ἀγναντεῦει μακριά, κατὰ κεί πού χάθηκε τό παιδί, μήπως καί ...ποιός ξέρει;

Γι' αὐτό καί ὅταν ἐκεῖνο μετάνιωσε καί ἀποφάσισε τό γυρισμό του, ὁ πατέρας ἦταν πού πρῶτος τό εἶδε ἀπό μακριά καί ἔτρεξε καί ἀνοιξε τήν ἀγκαλιά του νά πέσει μέσα τό παιδί του. Οὔτε πάλι λόγια φορτικά («πού ἦσουν τόσο καιρό», «πῶς σέ περίμενα», «πόσο λυπόμουν γιά σέ-

να» κ.ο.κ.), οὔτε δεοντολογίες («εἶσαι ὑποχρεωμένος τώρα νά κάνεις τοῦτο, ἐκεῖνο...»). Μόνο δύο χέρια νά ἀνοίγουν κι ἕνα στόμα νά καταφιλεῖ. Κι ἔπειτα τὰ λόγια πρὸς τοὺς ὑπηρέτες: «Δώστε του νά φορέσει τή λαμπρή στολή πού φοροῦσε πρῶτα, καί δαχτυλίδι στό χέρι (δείγμα ἀρχοντιᾶς καί ἐξουσίας), καί ὑποδήματα». Πλήρης ἀποκατάσταση. «Καί σφάξτε τό καλύτερο θρεφτᾶρι πού συντηροῦμε, νά γίνει χαρά καί πανηγύρι τρανό στό σπίτι».

Καί μετὰ ἀπ' αὐτό; Πάλι στενοχώρια γιά τόν πατέρα. Ὁ ἄλλος γιός τώρα, ὁ μεγαλύτερος. Τό «φρόνιμο» παιδί, πού ἦταν γεμάτο ζήλεια καί φθόνο καί πείσμα καί δέν ἠθέλε νά μπεῖ μέσ στη χαρά, μέσ στόν παράδεισο, γιατί ὁ Πατέρας ἦταν «ἀδίκος» - ἔτσι ἔλεγε. Καί ἄντε πάλι ὁ Πατέρας, μέ τό πέλαιος τῆς ἀγάπης καί τῆς ὑπομονῆς, νά πηγαίνει νά παρακαλᾷ τό παιδί του νά μπεῖ στόν παράδεισο. Κι ἐκεῖνο νά μὴ θέλει!...

Φίλε μου, δέν ἔχω ἄλλο χῶρο νά γράψω περισσότερα. Τὰ ὑπόλοιπα σκέψου τα, σέ παρακαλῶ, ἐσύ. Σκέψου, ἀναλογίσου τόν Πατέρα μας. Τί Πατέρα ἔχουμε...

ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΤΟ ΒΡΕΙ;;;

Κάθε ένα από τά παρακάτω σχήματα αντιπροσωπεύει ένα αριθμητικό ψηφίο. Γράψε δίπλα σέ κάθε σχήμα τό ψηφίο πού αντιπροσωπεύει. Οί παρακάτω εξισώσεις θά σέ βοηθήσουν.

Θ.Β.Μ.

$$\begin{array}{r}
 \blacklozenge \bullet + \star \blacksquare = \blacksquare \blacktriangledown \\
 + \quad \quad + \quad \quad + \\
 \square \blacktriangle + \blacklozenge \square = \blacklozenge \blacklozenge \blacklozenge \\
 \hline
 \blacklozenge \blacklozenge \blacktriangleright + \square \blacklozenge = \bullet \blacktriangleright \blacklozenge
 \end{array}$$

● =	◆ =
☆ =	■ =
▼ =	◇ =
□ =	▲ =
▷ =	□ =

Χωρίς Λεξικό

Βρές όσο περισσότερες λέξεις μπορείς μέ τήν έξης δέσμευση. Οί λέξεις νά έχουν 4 γράμματα καί τό δεύτερο καί τέταρτο γράμμα νά είναι Α, δηλ. _ Α _ Α όπως ΓΑΛΑ.

Ήν βρείς πάνω από 30, έχεις μεγάλη εύκολία στή γλώσσα.

Ήάν βρείς πάνω από 50, είσαι κινητό λεξικό.

Θ.Β.Μ.

ΛΥΣΕΙΣ

ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΤΟ ΒΡΕΙ;;;	◆=1	■=4	◇=5	▲=8	□=9
●=2	☆=3	▼=6	□=7	▲=0	
ΠΟΙΑ ΔΕΝ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ;;;	ΑΛΕΥΡΑ				

Ποιά δέν ταιριάζει;;;

Από τίς παρακάτω λέξεις βρές ατή πού δέν ταιριάζει. Θ.Β.Μ.

ΑΛΓΕΒΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΦΥΣΙΚΗ

ΧΗΜΕΙΑ

ΑΛΕΥΡΑ

ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ